

Zelená nafta v roce 2019

kpt. Ing. Pavel Říha
Generální ředitelství cel
Odbor 23 Daní
Metodik koordinátor
p.riha@cs.mfcr.cz

Legislativa

Zákon o spotřebních daních

- **Zákon č. 353/2003 Sb. o spotřebních daních - § 57**

Ve znění zákona č. 4/2019 Sb., kterým se mění zákon o spotřebních daních

- Datum vydání 10. 1. 2019
- Počátek účinnosti 1. 2. 2019
- **ALE - Přejícná ustanovení zákona - Čl. II Bod 2:**
 - *„Pro nárok na vrácení daně ze zelené nafty, který vznikl od 1. ledna 2019 do dne předcházejícího dni nabytí účinnosti tohoto zákona, se použije § 57 zákona ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona“*
- **Vyhláška č. 79/2019 Sb.,** o způsobu výpočtu výše nároku na vrácení SPD z MO spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při provádění hospodaření v lese
 - Datum vydání – ze dne 18. března
 - Nová vyhláška zruší stávající vyhlášku č. 176/2017 Sb.
 - Účinnost – **dnem vyhlášení – 21. 3. 2019**

Komu vzniká nárok na vrácení daně

- § 57 odst. 1 zákona
- Nedošlo ke změnám

Nárok na vrácení daně vzniká:

- **osobě** podnikající podle zákona upravujícího zemědělství, která provozuje zemědělskou prvovýrobu
 - Zemědělského podnikatele ověříme na portále eagri.cz
 - Zemědělská prvovýroba. Definice v § 57 odst. 3 zákona
- **osobě**, která provádí hospodaření v lese podle lesního zákona
 - hospodaření v lese dle § 2 písm. d) zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon
 - hospodařením v lese se rozumí: obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa

Podmínky nároku na vrácení daně

- § 57 odst. 1 zákona
- Zůstalo „téměř“ beze změny

Podmínky nároku:

- nákup MO uvedených v § 45 odst. 1 písm. b) nebo § 45 odst. 2 písm. j) zákona
 - **Změna – není zde B30**
- MO byly nakoupeny za cenu obsahující daň
 - Veškerá spotřeba (prokázaná evidencí nebo vypočtená normativem) musí být doložena doklady o prodeji
 - Nelze vrátet daň, která nebyla zaplacená
- tyto MO byly použity pro stanovený účel – tj. pro zemědělskou prvovýrobu nebo pro provádění hospodaření v lese

PHM, na které lze nárok na vrácení daně uplatnit

§ 57 odst. 1 zákona

Nově pouze na

- MN bez přídavku biosložky (**B0**) - dle § 45 odst. 1 písm. b) zákona
- MN s přídavkem biosložky do 7 % objemových (**B7**) - dle § 45 odst. 2 písm. j) zákona.

Změna – nelze na

- MN s přídavkem biopaliva nad 30% objemových (**B30**) - dle § 45 odst. 2 písm. c) zákona

Kód nomenklatury: 2710 1941 (uvedený na dokladu o prodeji - současný stav KN k 1. 1. 2002)

Po novele zákona – připravuje se (ale již se to na dokladech objevuje)

Kód nomenklatury: 2710 1943 (uvedený na dokladu o prodeji) B0.

Kód nomenklatury: 2710 2011 (uvedený na dokladu o prodeji) B7.

Číselné označení VV na DAP: 271085 (společně pro B0 i B7) – „možná to ani v DAP nebude – řeší se“

Na koho se nárok nevztahuje

§ 57 odst. 2 zákona
Nedošlo ke změnám

Nevztahuje se na:

- toho, komu byla vrácena daň z uvedených MO podle § 15 nebo § 15a zákona **(Imunity a NATO)**
- osobu, která je ke dni podání DAP **v likvidaci, úpadku**
- nebo na osobu, která **je povinna vrátit veřejnou podporu** v návaznosti na **rozhodnutí** Evropské komise, jímž byla podpora poskytnutá této osobě prohlášena za protiprávní a neslučitelnou s vnitřním trhem.

Definice zemědělské prvovýroby

- § 57 odst. 3 zákona
- Nedošlo ke změnám (trochu přeformulována ŽV)
- **rostlinná prvovýroba (RV)**
 - rostlinná výroba včetně chmelařství, ovocnářství, vinohradnictví, pěstování zeleniny, hub, okrasných květin, dřevin, léčivých a aromatických rostlin na pozemcích vlastních nebo propachtovaných, případně na pozemcích obhospodařovaných z jiného právního důvodu
- **živočišná prvovýroba (ŽV)**
 - chov hospodářských zvířat za účelem získávání, zpracování nebo výroby živočišných produktů včetně produkce těchto chovných nebo plemenných zvířat **evidovaných podle plemenářského zákona**; hospodářskými zvířaty se pro účely spotřebních daní rozumí skot, koně, prasata, drůbež, ovce nebo kozy,
- **rybníkářství podle zákona upravujícího rybářství** (zákon č. 99/2004 Sb., zákon o rybářství)
 - § 2 písm. b) zákona o rybářství - chov a lov ryb, popřípadě vodních organismů v rybníce nebo ve zvláštním rybochovném zařízení, uskutečňovaný k zajištění produkce ryb a rybího masa, popřípadě produkce vodních organismů nebo produkce rybí násady pro rybníky anebo pro zarybňování rybářských revírů,

Registrace ke spotřební dani

§ 57 odst. 4 zákona

Nedošlo ke změnám

- Osoba, které vznikl nárok na vrácení daně, má postavení daňového subjektu **bez povinnosti se registrovat**

Vznik nároku na vrácení daně

§ 57 odst. 5 zákona

Nedošlo ke změnám

- Nárok na vrácení daně vzniká **dnem spotřeby MO** pro stanovený účel (pro zemědělskou prvovýrobu nebo hospodaření v lese)

Výše vrácené daně

§ 57 odst. 6 zákona

Změny

9 500 Kč/1 000 l minerálních olejů

- 1. Čistá ŽV (bez RV)
- 2. Čistá RV (bez ŽV) s podílem **citlivých plodin a révy vinné alespoň 0,1**
- 3. RV plus ŽV s ICH **nad 0,3** (včetně 0,30)
- 4. RV s podílem citlivých plodin a révy vinné **nad 0,1 a ŽV s ICH do 0,3** (do 0,29)

4 380 Kč/1 000 l minerálních olejů – pro ostatní

- Čistá RV (bez ŽV) s podílem citlivých plodin a révy vinné **pod 0,1**
- RV plus ŽV - s podílem citlivých plodin a révy vinné **pod 0,1 a současně ŽV s ICH do 0,3**
- Rybníkářství
- Hospodaření v lese

Výpočet výše pevné částky vrácené daně

§ 57 odst. 7 zákona

Nedošlo ke změnám

Výše pevné částky vrácené daně u B7 byla snížena o výši daně odpovídající podílu biopaliva ve směsi

(Biopalivo ve směsi je již daňově zvýhodněno - § 48 odst. 10 písm. b) zákona = 2 190 Kč/1000 l)

Pro zelenou naftu „bezpředmětné“ – jenom aby byla EU spokojená, že v ČR na něco neposkytujeme daňové zvýhodnění 2x

Podrobně jsou výpočty a vzorce uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky

Intenzita chovu (ICH)

§ 57 odst. 8 písm. a) zákona

$$ICH = \frac{\text{počet zvířat přepočtených na VDJ}}{\text{výměra v ha orná půda + trvalý travní porost + trvalá kultura dle LPIS}}$$

Změna - **Nově** se pro výši vratky zjišťují pouze **dva** koeficienty ICH – nad 0,3 a pod 0,3

Podrobněji způsob výpočtu dle § 4 a 5 vyhlášky MF + MZE

- Čítatel zlomku: počet evidovaných zvířat v IZR, přepočtených na VDJ
 - § 4 odst. 1 vyhlášky – **VDJ = počet zvířat dané kategorie krát koeficient**
 - § 4 odst. 2 vyhlášky - Počet zvířat – aritmetický průměr počtu zvířat v IZR k poslednímu dni v měsíci
 - § 4 odst. 3 vyhlášky – koeficienty pro přepočet na VDJ jsou v Příloze č. 2 vyhlášky
- Jmenovatel zlomku: výměra obhospodařované půdy
 - § 5 odst. 2 vyhlášky - aritmetický průměr (OP+ TTP + TK) evidováno v LPIS k poslednímu dni každého kalendářního měsíce zdaňovacího období
- Zaokrouhlování: VDJ, Průměry zvířat i půdy se zaokrouhlují na 2 desetinná místa dolů

Citlivé plodiny

§ 57 odst. 8 písm. b) zákona

citlivou plodinou plodina, na kterou je poskytována dobrovolná podpora vázaná na produkci podle nařízení vlády upravujícího stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům

Citlivé plodiny podrobněji **v § 19 až 28 Nařízení vlády č. 50/2015 Sb.**, o stanovení některých podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům a o změně některých souvisejících nařízení vlády

Ověřování v LPIS:

- Citlivá plodina je ta, na kterou byla požádána „poskytnuta“ dobrovolná podpora
- v LPIS má u výměry pozemku vyznačen příznak VCS

Zastoupení citlivých plodin a révy vinné

§ 57 odst. 8 písm. c) zákona

$$\textit{koeficient alespoň } 0,1 = \frac{\textit{výměra ha citlivých plodin "VCS" a révy vinné}}{\textit{výměra ha orná půda a trvalá kultura dle LPIS}}$$

- *Poznámka: počítáme pouze tu výměru zaznamenanou na subjekt v LPIS*
- Podrobněji způsob výpočtu dle § 6 vyhlášky
- Čítec zlomku: výměra půdy s citlivými plodinami a s révou vinnou
 - § 6 odst. 2 a 3 vyhlášky:
 - kolik má v LPIS evidováno „VCS“ **k rozhodnému dni k 15. 5.** kalendářního roku
 - Výměra půdy s révou vinnou - § 6 odst. 5 vyhlášky – aritmetický průměr půdy „vinic“ stavů k poslednímu dni v měsíci
- Jmenovatel zlomku: výměra evidované půdy - orná půda + trvalá kultura
 - § 6 odst. 6 vyhlášky: aritmetický průměr stavů k poslednímu dni v měsíci
- Zaokrouhlování: Výsledek zastoupení CP, výměra CP i aritmetický průměr půdy se zaokrouhluje na 2 desetinná místa dolů
- Druhy zemědělské kultury v LPIS – dle § 3 Nařízení vlády č. 307/2014 Sb.

Prokázání nákupu MO včetně daně

§ 57 odst. 9 zákona

Obdobně jako doposud

Nákup MO za cenu obsahující daň se pro účely prokázání vzniku nároku na vrácení daně prokazuje:

- **dokladem o prodeji** minerálních olejů
- **interním dokladem** (vlastní výroba)

Náležitosti dokladu o prodeji § 57 odst. 10 zákona – nemění se

Náležitosti interního dokladu § 57 odst. 11 zákona – nemění se

Doklady pro prokázání nákupu se vedou v časové souslednosti – viz § 57 odst. 12

Doklady o prodeji „budou“ přílohou k DAP

Způsob prokazování spotřeby MO

§ 57 odst. 13 zákona

Největší změna v zelené naftě

Nově lze prokázat spotřebu MO pro zemědělskou prvovýrobu nebo pro provádění hospodaření v lese dvěma způsoby:

- **Evidencí** o skutečné spotřebě (jako doposud)
- **Evidencí LPIS a IZR**
 - dle evidencí využití půdy podle uživatelských vztahů vedenou podle zákona upravujícího zemědělství „**LPIS**“ nebo ústřední evidencí hospodářských zvířat vedenou podle plemenářského zákona „**IZR**“

.....Podrobněji dále

Volba způsobu prokazování spotřeby

§ 57 odst. 14 zákona

- **Volba** způsobu prokazování spotřeby (evidence/normativ) pro daný kalendářní rok **se provede prvním DAP podaným za tento kalendářní rok**, ve kterém uplatňuje nárok na vrácení daně za RV nebo ŽV.
 - Podá DAP za čtvrtletí – zvolil si prokazování evidencí
 - Nepodá DAP za čtvrtletí – čeká na konec roku – Podá roční DAP - prokazuje LPIS a IZR
- Tuto volbu nelze změnit, a to ani podáním dodatečného DAP
- Způsob prokazování spotřeby si volí pouze osoby provozující RV nebo ŽV (samozřejmě i ty osoby, které provozují RV a ŽV současně)
- Volba spotřeby není pro rybníkáře a pro hospodaření v lese (vždy evidencí)
- Zvolený způsob se použije pro všechny činnosti RV nebo ŽV
 - nelze mít RV evidencí a ŽV normativem a naopak
 - lze však kombinace: ryby a lesy evidencí; RV a ŽV normativem

Prokazování spotřeby „evidencí o skutečné spotřebě“

§ 57 odst. 15 zákona

- Způsob prokazování spotřeby evidencí zůstal obdobný, jako byl před 1. 1. 2019
- Náležitosti evidence jsou však **nově** upraveny v zákoně - § 57 odst. 15 zákona
 - (dříve byly náležitosti evidence upraveny v prováděcí vyhlášce)
- Náležitosti evidence platí pro všechny - RV, ŽV, rybáře i lesy
 - **místo spotřeby** minerálních olejů
 - **druh vykonávané práce**, při níž došlo k použití MO pro zemědělskou výrobu nebo pro lesy
 - **celkové množství** spotřebovaných MO
 - **Lesy** - jednoznačnou identifikaci právního důvodu, na jehož základě osoba provádí hospodaření v lese podle lesního zákona, pokud se jedná o tuto osobu.
- Ještě 1x - Způsob prokazování spotřeby evidencí je povinný pro rybníkářství a lesy

Prokazování spotřeby „Evidencí LPIS a IZR“

§ 57 odst. 16 zákona

Osoby, které mají RV nebo ŽV si mohou „**zvolit - vybrat**“ prokázání spotřeby pomocí normativu.

Pokud prokazuje spotřebu „Evidencí LPIS a IZR“ **platí, že** za jednotlivé kalendářní měsíce bylo **spotřebováno tolik MO, které odpovídá množství MO stanovené v normativu**

Při této volbě se má za to, **že spotřeba je prokázána:**

- má-li subjekt v příslušné evidenci (LPIS) na sebe evidovánu zemědělskou půdu s druhem zemědělské kultury orná půda, trvalý travní porost nebo trvalá kultura
- v ústřední evidenci hospodářských zvířat (IZR) má na sebe evidována hospodářská zvířata

Osoba, která si zvolí způsob prokazování spotřeby normativem, tedy již nemusí vést evidenci o skutečné spotřebě minerálních olejů.

Spotřebu si vypočte dle normativu.

Výše ročních normativů minimální spotřeby a jejich kategorie a podílové rozdělení ročních normativů minimální spotřeby na jednotlivé kalendářní měsíce, upravuje prováděcí vyhláška – Příloha č. 2 vyhlášky.

Výpočet výše spotřeby MO pomocí ročních normativů minimální spotřeby

§ 2 vyhlášky 79/2019 Sb.

Prokázaná spotřeba = spotřeba RV + spotřeba ŽV

Spotřeba v RV = součet spotřeb za jednotlivé kategorie RV

Spotřeba za jednotlivou kategorii RV = součet měsíčních spotřeb MO
(pokud nedojde ke změně, lze počítat výměra x roční normativ)

Měsíční spotřeba za kategorii RV = výměra v ha k posl. dni **x** podíl normativu
(Příloha 3)

Výpočet výše spotřeby MO pomocí ročních normativů minimální spotřeby

§ 2 vyhlášky 79/2019 Sb.

Prokázaná spotřeba = spotřeba RV + spotřeba ŽV

Spotřeba v ŽV = součet spotřeb za jednotlivé kategorie ŽV

Spotřeba za jednotlivou kategorii ŽV = **součin**

aritmetického průměru stavů hospodářských zvířat dané kategorie dle IZR k poslednímu dni každého kalendářního měsíce ZO, přepočtených na VDJ

A

Ročního normativu pro danou kategorii zvířat

Změna skutečností rozhodných pro určení výše nároku na vrácení daně

§ 57 odst. 17 zákona

- Dojde-li ke změně skutečností, které jsou rozhodné pro určení výše nároku na vrácení daně, **hledí se na tuto změnu tak, že nastala uplynutím posledního dne kalendářního měsíce** předcházejícího kalendářnímu měsíci, ve kterém k ní došlo.
- Pro určení kategorie normativu minimální spotřeby u RV pro daný kalendářní rok je **rozhodným dnem 15. květen tohoto roku;**
 - pokud k tomuto datu nebyla zemědělská půda, pro kterou se kategorie normativu určuje, pro osobu uvedenou v odstavci 1 v LPIS evidována, je rozhodným dnem pro určení kategorie normativu minimální spotřeby poslední den kalendářního měsíce, ve kterém nastaly účinky právního důvodu, na jehož základě došlo ke změně osoby, pro kterou je v této evidenci zemědělská půda evidována.

Zdaňovací období

§ 57 odst. 18 zákona

- Dosavadní zdaňovací období „**kalendářní měsíc**“ bylo pro ZN novelou „zrušeno“.
- Od 1. 1. 2019 se pro účely ZN zákon nově zavádí dvě různá zdaňovací období:
 - **kalendářní čtvrtletí**
 - **kalendářní rok**
- Nárok na vrácení daně za **kalendářní čtvrtletí** platí pro osoby, které prokazují spotřebu MO **evidencí o skutečné spotřebě**.
 - Jedná se vždy o rybníkáře a osoby provozující hospodaření v lese
 - Dále pro osoby provozující RV nebo ŽV, které si zvolily jako způsob prokazování spotřeby „evidenci o skutečné spotřebě“
- Nárok na vrácení daně za zdaňovací období **kalendářní rok** platí pro osoby s RV nebo ŽV, které si zvolily prokazování spotřeby minerálních olejů „**Evidencí LPIS a IZR**“

Daňové přiznání

§ 57 odst. 19 zákona

- Nárok na vrácení daně se uplatňuje **podáním DAP** „stejně jako doposud“
- Pro uplatnění nároku „**budou**“ nově dva druhy formulářů DAP
- Formulář pro DAP za kalendářní čtvrtletí (evidence, rybáři, lesy)
- Formulář pro DAP za kalendářní rok (normativ)
- Nárok na uplatnění vratky vzniklý před 1. 1. 2019 se uplatňuje na původních „starých“ formulářích

Způsoby podání DAP (pdf a ZFO za chvíli)

Lhůta pro podání řádného DAP

§ 57 odst. 19 zákona

- Nárok se uplatňuje ve lhůtě **do konce třetího kalendářního měsíce** následujícího po skončení zdaňovacího období, ve kterém nárok na vrácení daně vznikl.
- DAP za **1. čtvrtletí** do konce června (3 měsíce po březnu) – *další čtvrtletí obdobně*
 - (30. 6. 2019 je neděle – tudíž může podat ještě v pondělí 1. 7. 2019)
- DAP **za kalendářní rok** – do úterý 31. 3. 2020 (3 měsíce po konci roku)
- Pokud v této lhůtě nebyl nárok na vrácení daně uplatněn, tento nárok zaniká; tuto lhůtu nelze prodloužit ani nelze povolit její navrácení v předešlý stav.
- **Změna oproti dosavadnímu stavu:**
- Není zde „*podává poprvé do 25 dne následujícího měsíce, nejpozději však do 6 měsíců*“
- DAP se podává do konce 3 měsíce po skončení zdaňovacího období
 - Všechny DAP za 1. čtvrtletí vyměřuji až od 2. 7. 2019, a to ke dni 1. 7. 2019
 - Všechny DAP za kalendářní rok 2019 vyměřuji až od 1. dubna 2020, a to ke dni 31. 3. 2020
- *Poznámka: Datum Vyměřeno ke dni a lhůty splatnosti by mělo hlídat VSD*

Lhůta pro podání dodatečného DAP

§ 57 odst. 20 zákona

- Nejpozději **do konce pátého kalendářního měsíce** následujícího po skončení zdaňovacího období
 - *(jinými slovy do 2 měsíců po lhůtě pro podání řádného DAP)*
- Po lhůtě pro podání DoDAP nárok zaniká a lhůta nejde prodloužit ani nelze povolit navrácení v předešlý stav.

Změna oproti dosavadnímu stavu:

- Není zde „*DoDAP lze podat nejpozději do 2 měsíců ode dne, kdy nárok na vrácení daně mohl být naposledy uplatněn*“
- *FO měly lhůtu pro řádné DAP do 25 dne + 6 měsíců + 2 měsíce na DoDAP*
- *PO měly lhůtu pro řádné DAP do 25 dne + 2 měsíce + 2 měsíce na DoDAP*
- *Nyní mají všechny FO i PO pro DoDAP lhůtu 5 měsíců po konci zdaňovacího období*

Lhůta pro vrácení přeplatku

§ 57 odst. 21 zákona

- Vznikne-li vyměřením nebo doměřením nároku na vrácení daně vratitelný přeplatek, **vrátí se bez žádosti do 60 kalendářních dní** po vyměření nebo doměření nároku

Změna oproti dosavadnímu stavu:

- Prodloužení lhůty pro vrácení ze 30 dnů na 60 dnů
 - Za 1. čtvrtletí 2019 nejpozději do 30. 8. 2019 (*1. 7. 2019 + 60 dní*)
 - Za kalendářní rok 2019 nejpozději do 30. 5. 2020 (*31. 3. 2020 + 60 dní*)
- *Lhůty by mělo hlídat VSD*

Způsob podání DAP a DoDAP

§ 57 odst. 22 zákona

- DAP se podává elektronicky s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně (ZFO).
- PO výhradně elektronicky – ZFO formulář (+ FO které mají zřízení DS)
- FO mohou v listinné podobě – pdf formulář
- FO mohou využít k uplatnění nároku stejný ZFO formulář jako PO - **doporučeno**

Změna oproti dosavadnímu stavu – návrat do budoucnosti:

- Čl. II bod 3. Přechodná ustanovení
- FO mohou podávat DAP taktéž v listinné podobě pouze do 1. 1. 2022
- FO od roku 2022 výhradně elektronicky - ZFO

Prováděcí právní předpis

§ 57 odst. 23 zákona

MZe společně s MF stanoví vyhláškou (*změna – vyhláška není pouze od Mze*)

- způsob výpočtu výše nároku na vrácení daně z MO spotřebovaných v zemědělské prvovýrobě nebo při hospodaření v lese
 - § 1 a 2 vyhlášky, vzorec výpočtu v Příloze č. 1 vyhlášky – souvislost s § 57 odst. 7 zákona
- výše ročních normativů minimální spotřeby a jejich kategorie a podílové rozdělení ročních normativů minimální spotřeby na jednotlivé kalendářní měsíce
 - § 3 vyhlášky, normativy v příloze č. 2 a 3 vyhlášky
- způsob výpočtu ICH hospodářských zvířat včetně přepočtu zvířat na VDJ
 - § 4 a 5 vyhlášky, přepočet na VDJ v příloze č. 2 vyhlášky
- způsob výpočtu zastoupení citlivých plodin a révy vinné
 - § 6 vyhlášky
- Nová vyhláška ruší stávající vyhlášku 176/2017 Sb.

Přechodná ustanovení

- Nárok, který vznikl v roce 2018, se vyměřuje dle zákona ve znění účinném před 1. lednem 2019
- Nárok, který vznikl po 1. 1. 2019, se vyměří již podle novelizovaného zákona
- FO budou podávat DAP „výhradně“ elektronicky (ZFO) až od 1. ledna 2022

Blíží se konec 😊

Shrnutí - Největší změny

- Zavedeno prokazování spotřeby „Evidencí LPIS a IZR“
- Čtvrtletní a roční DAP
- Nové lhůty pro podání DAP a pro vrácení přeplatku

Volba způsobu prokazování spotřeby je na subjektu

- Subjekt si sám musí spočítat, co je pro něj „výhodnější“
- vše má své pro a proti
 - *Realisté – musí vést evidenci o skutečné spotřebě – ¼ letní DAP – vratka dle skutečné spotřeby*
 - *Normativci – výše vratky výpočtem dle normativu – nemusí vést evidence – roční DAP*
- *Na rozhodnutí se mají subjekty lhůtu nejpozději do 1.7.2019*

Hotovo 😊

- **Dotazy?**